

Előfizetési ár

MAGYAR DOHÁNYUJSÁG-ra

Egész évre . . . 6 frt.
Fél évre . . . 3 frt.Megrendelés a kiadóhivatalban
vagy utalvánnyal minden
postahivatalnál eszközölhető.

SZERKESZTŐSÉG:

Budapest,

VI., Podmaniczky-utca 1.

MAGYAR

DOHÁNYUJSÁG.

Előfizetési ár

MAGYAR DOHÁNYUJSÁG-ra

Egész évre . . . 6 frt.
Fél évre . . . 3 frt.Megrendelés a kiadóhivatalban
vagy utalvánnyal minden
postahivatalnál eszközölhető.

KIADÓHIVATAL:

Budapest, VI. Podma-
niczky-utca 1. sz.

A dohánytermelést és dohánykereskedést felkaroló gazdasági szaklap

Megjelenik minden hó 1-én és 16-án

Hirdetéseket felvesz a kiadóhivatal és az ország
minden hirdetés-gyűjtő ügynöksége.Felelős szerkesztő és laptulajdonos:
DARÓCZI VILMOS.Hirdetések Negyed oldal 10 frt; kisebb hirdetések
minden petit sor 4 kr.

Tartalom: Kormányváltás. — A dohány termelésének egy fontos problémája. *Daróczi Vilmostól.* — Kimutatás a b. csabai dohánybevéltési körzet nagyobb termelőinek beváltási eredményéről. *Kohányi Róbertől.* — Beváltási eredmények, a kunfélegyházai dohánybevéltési körzetben. — *G. N.* — A melegágy készítése. *Daróczi Vilmostól.* — Az orsz. m. gazdasági egyesület köréből. — Levelezés: I. Nagy-Iratósról, *Mayerhofer Lajostól.* — II. Miskolczi, *Lichtenstein J.* — Vegyesek. — Szerkesztői üzenetek. — Hirdetések.

Mindezokat a tisztelt előfizetőinket, akik a december hó végén lejárt előfizetésüket eddig meg nem újították, teljes tisztelettel felkérjük, hogy az előfizetési összeget legyennek szivesek mielőbb beküldeni; — azokat pedig akik esetleg a lapot tovább járatni nem kívánják: kérjük, hogy a címükre érkező lappéldányt sziveskedjenek azonnal visszaküldeni, hogy legalább a lap küldésével járó fölösleges költségektől megkíméltsünk, — ámbar azt hisszük, hogy az a csekély anyagi áldozat, amelybe a Dohányújság előfizetése kerül, bőven megtérül ama jöszölgélatokban, amelyeket lapunk a termelőknek és a dohányügynöknek tesz, közhasznú működésével, s így megérdemli az érdekeltek pártolását, melyet továbbra is kérünk és amelyre teljes bizodalommal számítunk.

A szerkesztőség és kiadóhivatal.

Kormányváltás.

Lapunk távol áll ugyan minden politikától, de lehetetlen hallgatással mellőznünk azt az eseményt, amely mai napság az egész ország közvéleményét foglalkoztatja. — Örömmel sietünk tehát mi is hírről adni, hogy a Király Ő Felsége f. é. február hó 26-án kelt legmagasabb elhatározásával, báró Bánffy Dezső kormányának lemondását elfogadván, egyidejűleg *Szell Kálmán*t nevezte ki miniszterelnökké, kinevezve egyszersmind az új minisztereket is, akik közül azonban — a belügyminiszterium vezetésével ideiglenesen megbízott miniszterelnökön kívül — tulajdonképpen csak kettő (u. m. dr. Plósz Sándor igazságügyi és Hegedűs Sándor kereskedelemügyi miniszter) az új, a többi tárcaikat vezetői ugyanazok, akik az előző kormányban is szerepeltek.

Tehát a pénzügyminiszterium — a melynek fenhatósága alá a dohányjövendeki ügyek is tartoznak — szintén megtartja eddigi vezérét: *Lukács Lászlót*, a ki iránt az uralkodó, legmagasabb kegyének ez alkalommal is különös jelét adta, a mennyiben kiváló érdemei elismerésül, a Király Ő Felsége, a Lipót-rend nagykeresztjével tüntette ki.

Az új kormány kinevezése súlyos válságnak vet véget, a melynek káros hatását a nemzetgazdaság minden ága, de főleg a gazdaközönség már is ugyancsak megérezte; — s mint a súlyos betegségből lábadozó beteg az első nyhe szép tavaszi napoknak: akként örvend és ujjong az egész ország, s a legszebb remények édes bizalmával üdvözlí az új kormányt, a melynek működésétől egy boldogabb, jobb korszak kezdetének beköszöntését várja.

A jövő Isten kezében van; — de nemcsak az egyes egyénre, hanem egész nemzetekre is áll az a közmondás, hogy „a maga szerencsésének a kovácsa“, — s mert az ország jóléte, anyagi boldogulása, tekintélye, előhaladása, első sorban és legfőképpen a saját polgárainak igyekezete, szorgalma, takarékosága és vagyoni gyarapodásától függ: azért a nemzet egyik legerősebb oszlopa — a magyar gazdaközönség — s ennek egyes tagjai: a derék magyar gazdák igyekezzenek továbbra is, úgy mint eddig, teljesíteni hazafiás hivatásukat, s munkás kezeik szorgalmával, homlokuk verejtékével, a haladó korszak tapaszlatainak felhasználásával termékenyítsék meg ez áldott haza

„MARTELLIN“ a legjobb dohány-műtrágya „MARTELLIN“.

Németországban és Németalföld gyarmataiban valóságos forradalmat idézett elő *Hammerschlag J.* strassburgi dohánygyári igazgató találmánya: az úgynevezett „MARTELLIN“, mely mint kovácskő-összetétel, minden mellékhatás nélkül, a dohány érettségére és nemes jellegére a legjobb hatással van, s az éghetőséget 40 százalékkal javítja, — tehát a dohányanyag jó minőségének és értékének emelésére minden eddig ismert trágyaszernél hatásosabb.

Thomas-salak kizárólagos eladás Magyarországon. — Valódi stájer tégelyacézél kaszák.

Minden megkeresésre részletes felvilágosítással szolgál: **KALMÁR VILMOS**, a Martellingyárak magyarországi vezérképviselője.

Budapest, VII., Erzsébet-körút 34. szám.

fordjút, hogy az valóban a „tejjel és mézzel [olyó Kánaán“ legyen.

Akkor mulhatatlanul el fog jönni a „Szózat“ költője által megjövendölt ama „jobb kor, mely után buzgó imádság epedez százezrek ajakán“ — s adja a magyarok Istene, hogy a ma annyi bizalommal és reménnyel üdvözölt kormányváltás, eme jobb kornak hajnal hasadását hozza reánk!

A dohány fermentálásának egy fontos problémája.

Köztudomású dolog, hogy a dohánytermelésben, illetve annak kezelésében, a főlöleges nyirkosság minő veszedelmére van a dohányoknak.

Nagyon is kézzelfoghatólag bebizonyult ez éppen az ideai dohánybevéltás alkalmával, a midőn oly felette sok nedves, nyirkos dohány került a beváltóhivatalokba, ahol azok a rendes asztagokban rohamosan felmelegsznek és — különösen a fincabb fajta dohányok — nagy mennyiségben fognak megpenészedni s részben tönkre is menni, mert az ilyen dohányokat megmenteni alig lehet s tanácsosabb is, hogy mindazt, a mi ott megromlik, egyszerűen ki kell hányni, nehogy a többieket is megmételjezzék; de azért marad ezek közt jó is elég bőségesen, csak hogy ezeket sem szabad a padlásokon összevissza kitergetni, hanem inkább magas asztagokban kell hagyni, hogy a javulás próbáján átessenek.

A legrégebbi praktikus dohánykezelők se igen emlékeznek rá, hogy olyan nyirkos dohányok oly nagy mennyiségben szállítottak volna be, mint az idén, ami ugyan nem esoda, mert a simítás egész ideje alatt folytonosan lágy volt az időjárás, a kedvezőtlen őszi kódós idő pedig nem volt képes szikkadt állapotba hozni a dohányokat, különösen a késői dohányokat, amelyek egyszersmind a töréskor még éretlenek is voltak.

Ellenben mindazok a dohányok, a melyek őszi teljesen beszáradtak, vagyis a korai ültetési és korán letört, rendes füllesztésen átment dohányok — habár ezek is részelték az őszi, nedves, kódós időben — de azért mégis meg tudtak ezzel küzdeni és épen maradtak, ha csak a pajtában nem túlsűrűn lettek felagatva, mely esetben a nem légtelen deszka pajtában részben ezek is szenvedhettek, de különösen a már őszzel tört későbbi dohány a nyirkos, kódós őszi időben egyáltalában nem száríthatott jól ki, mert akkor már magában a dohányban — részben éretlenségénél fogva is — oly sok vízenyősség volt, hogy e miatt képtelen volt teljesen beszáradni, s így jövén simítás alá, egészen természetes tehát, hogy az ilyen dohányok rohamosan melegsznek és aztán tönkre is mennek. S ez esetben a termelők sem lehet okozni, mert nem áll rendelkezésükre az az egyedüli óvszer, a mely ezt a bajt némileg kisebbíthetné, érve ez alatt

a pajta bőséget, mert ezt a csapást csakis a czélszerű berendezésű, sok és nagy pajta helyiségekkel lehetett volna korlátozni.

Jövöre való tanulságul tehát beláthatja ezekből minden termelő, hogy az ideihez hasonló fátumnak ismétlődését, csakis a korai erős palánta alkalmazása, az éretlen letört leveleknek erős füllesztése és a szárító pajták szaporítása által lehet kikérülni.

Sajátságos dolog, hogy mikor még a dohányok a termelő kezelése alatt vannak, illetve a simítás előtt ha csak egy csepp víz, vagy bárminemű nedvesség éri a dohány levelet: akkor az ily dohányok, ha nem is mennek egészen tönkre, de mindenesetre nagyrészen meghibáznak és értékükből sokat veszítenek, míg ellenben a már kifermentált dohány e tekintetben éppen nem olyan érzékeny, a mit eléggé bizonyít az a körülmény, hogy a dohányok felgyártás előtt, vizezés által újabb fermentáláson mennek át, különösen a külföldön, a hol bevett szokás a dohányoknak vizezés vagy gőzölés által való újabb fermentálása, a nélkül, hogy a dohányoknak ez a legkisebb ártalmára lenne, sőt — a mint saját kísérleteim alapján én ezt már gyakorta fejtegettem — az újabb fermentálás a dohányoknak égésére, illatára, zamatjára, tehát minden tekintetben csakis előnyére válik.

Itt van tehát egy probléma, a mely megfejtésre vár, hogy miért van az, hogy a dohány, első fermentálása előtt, vagyis a míg nyers, annyira érzékeny a víz és nedvesség iránt, míg a teljesen kifermentált dohányban nemesak hogy kárt nem okoz, de sőt annak hasznára van.

En erre nézve ugy vélekedem, hogy a még nyers állapotban való dohányoknak a levelei, a bennök lévő főlöleges nedvekkel annyira telve vannak, hogy az ezekhez adott újabb nedvességet nem tudják magukba színi és elviselni, — mert abban az időben a levél, simaságánál fogva, nem fogadja be a főlöleges vizet, vagy nedvességet, hanem a levél felületén terjed el, ahol elposványosodik és a dohány levélét egészen tönkre teszi. — Hogy miért nincs ez így a már teljesen kifermentált dohányoknak: azt megkísérlem az én fel-fogásom szerint megvilágítani.

Tulajdonképpen mi az a fermentálás? — az, hogy a dohányokat — amelyeknek hőmérséklete sokszor egész a fagypontra áll — összerakjuk egy magas asztagba és az ott felmelegszik, annyira, hogy — ha engedjük és át nem rakjuk — gyakran 40 R. fokig is felemelkedik. Itt mindenesetre nyirkosságnak kell szerepelni, mert a fermentálásnál meglátszanak a vizpárák, amelyek egész cseppökké válnak.

Az erjedésnek indító oka a természet titka, amelynek rejtélye még nincs felderítve, — lehetetlen azonban, hogy ne úgy legyen, amint azt a tapasztalásból is tudjuk, hogy a víz az, amely a dohánylevélből és annak bordájából, főleg pedig a esomó kocsányánál és a levél hegyénél kipárolog. — En ugyan azt hiszem, hogy az egész dohánylevelen is támadnak észre nem vehető likacsok, a melyek a levél

fonákán képződnek, s annyira kicsinyek, hogy a levél szövete azért épségben marad, s ezeken párolog ki aztán a levélben lévő főlöleges nedvességnek nagyrésze; — egészen természetesen találom tehát, hogy mikor aztán a főlöleges viztartalom az apró likacsokon elpárolgott: akkor azután ezek már több vízfelfogó képességgel bírnak és az a vizrés amely az első fermentálás alkalmával képződött és most újból megnyílt porusokon behatol, most már könnyebben átmegy az egész levélzetbe és nem terjed annyira külsőleg a levélzetre, mint a nyers anyagnál; — ezért bir az újabb fermentálás oly megbecsülhetetlen értékkel, mert a hozzá adott víz megindítja a fermentálás újabb folyamatát és így aztán kipárolog belőle az a főlöleges nedvesség is, amely az első fermentálásnál a levélben maradt s ez az, a mi a dohány égő képességét annyira emeli.

En tehát abban a véleményben vagyok — és attól nem is térek el — hogy ha mi, a dohányunkat felfűzés előtt erősen megfűllesztjük, a mi nem egyéb, mint egy nagyon hasznos elő-erjedés, ekképpen a dohánylevél részben azt a tulajdonságot fogja elnyerni, a mi a fermentálás után észlelhető benne, minek folytán nyers korában soha nem lesz a víz iránt annyira érzékeny, mint a milyen füllesztetlen állapotában, — könnyebben beszárad s ez az előfermentálás a dohányoknak fölötté sok előnyöket biztosít; — a levelek a felfűzés alkalmával nem tönknek, nem szakadoznak, egyenlő szint nyerne és soha nem lesznek olyan zörgös szárazak, mint a nem füllesztett dohányok és ha azután pajtában fognak száradni: akkor ezekben szívógejt és kihányás levél nem igen fog előfordulni.

Mindezekből én azt következtetem, hogy a füllesztés által a dohányoknak nagyobb ellenálló képességet biztosítunk és még nyers korában a fermentáláshoz hasonló helyzetbe hozzuk, a mi aztán kizárná annak a lehetőségét, hogy olyan sors érjen bennünket, mint az idén, amidőn a nedves, nyirkos, romlásra hajlandó dohányoknak oly nagy mennyisége állott elő.

En nem vagyok szaktudós, aki elméleteket állít fel és abból próbál következtetéseket vonni, vagy pedig a növénynek élettani tüneteit nagyító üvegen át vizsgálja, — mert engem mindezekre a gyakorlat és tapasztalat vezérelt és éppen azért — ha nem is vagyok képes a fermentálás vegyteni folyamatát megfejteni és kimagyarázni, de az eredményt számtalanszor látom, a kísérleteket gyakorta végzem s ezek arra tanítanak és abbéli hitemben mindinkább megerősítenek, hogy a dohány minőségének javítására egyik leghathatósabb, legbiztosabb eljárás: a füllesztés, vagy elő-erjedés, amelynek helyes végzését és általánosan való gyakorlatba vételét nem szünöm meg a termelőknek folyton folyvást ajánlani.

Daróczy Vilmos.

Kimutatás

a b. csabai m. kir. dohánybeváltó hivatal [körzetéhez tartozó nagyobb dohánytermelők 1898. évi dohánybeváltási eredményéről.

Tétel szám.	A termelő n e v e	a község v. puszta	Beültetett terület kiker.	Beszállított anyag kilogr.	Kifizetett pénzeszeg		Egy hold hozama			Egy-egy métermázsa állagos ára.		Észrevétel
					frt	kr.	anyagban kilogr.	pénzben		frt	kr.	
								frt	kr.			
1	Gr. Károlyi Gy. örök.	N.-Szénás	94	77299	17442	39	822	185	55	22	56	
2	Baumgarten Lajos	Szt.-Tornya puszta	45	49168	11373	27	1090	252	73	23	13	
3	" Pál	" " "	45	49436	10417	13	1098	231	49	21	07	
4	Jurenák Sándor	" " "	45	35858	9000	45	796	200	10	25	10	
5	Székáts István	" " "	36	31388	7511	33	871	208	64	23	93	
6	" József	" " "	36	33546	8714	29	931	242	06	25	97	
7	Swáb Sándor	" " "	64	53767	12236	45	840	191	19	22	75	
8	Br. Schossberger Zs.	" " "	80	76633	16206	18	905	202	57	21	13	
9	Gr. Károlyi István	Sámson	58	57618	11897	24	993	205	12	20	65	
10	Wolfinger Miksa	" " "	112	91631	19219	37	818	171	60	20	98	
11	Jurenák Imre	Csere Szt.-László	37	28164	6743	06	761	184	94	23	94	
12	Gr. Wenckheim Fr.	Uj-kigyós	123	137037	29547	81	1114	240	22	21	56	
13	" " "	Szöllös puszta	168	142726	34055	59	849	202	71	23	86	
14	" Almássy Dénes	Gyulavári	62	61367	11267	27	989	181	73	18	36	
15	" Keglevich Gábor	Bodzás	312	307606	61296	58	985	191	46	19	92	
16	" Apponyi Albert	Gerendás	125	99352	24272	74	794	194	18	24	42	
17	Beliczey István	"	51	53686	10974	11	1052	215	13	20	44	
18	Szalay József	"	98	107303	21547	05	1094	219	87	20	08	
19	KisPéternéfia László	"	64	65650	14646	70	1025	228	85	22	31	
20	Gr. Berchtold Lipót	Mágócs	100	90589	19998	28	905	199	98	22	08	
21	" Zselénszky Rób.	Orosháza	71	59340	12250	47	835	172	54	40	65	
22	Swáb Sándor	Fábián-Sebestyén	52	41306	8849	24	794	170	17	21	42	

Az itt felsorolt termelők dohányai általában jó égésűek, tartalomdúsak és szivar gyártásra igen alkalmasak. A kimutatottnál kedvezőbb eredményt értek volna el Br. Schossberger és Baumgarten Pál puszta szt.-tornyai dohánytermelők, ha dohányuk egy részét megbizhatatlan égésük miatt — bár egyébként a válogatott osztály minden tulajdonságaival bírtak — nem kellett volna lejjebb osztályozni.

Ha már eddig is érdekében feküdt a dohánytermelőknek a dohánytermelésre szánt föld helyes megválasztása, ennek gondos művelése és különösen a frissen trágyázott talajban való ültetés kikerülése úgy az most, a válogatott b/ osztály eltörlése folytán kétszeresen fontos, mert a válogatott osztályba csak élénken égő dohányok sorozhatók, melyekben fekvő talajról, vagy a dohány előtt közvetlen trágyázott földről pedig jól égő, a gyártásra előnyösen használható dohányra számítani nem lehet.

Kohányi Róbert

Beváltási eredmények a kunfélegyházi dohánybeváltási körzetben.

A kunfélegyházi dohánybeváltási körzetben az 1898-ik év folyamán uralgott időjárás a dohánytermelésre egészben véve kedvezőtlen volt.

A május havi csapadékdús idő a kiültetésnek kedvezett ugyan, a több évi enyhe téli időjárások eredményeképpen nagy erővel fellépett ferepusztítások miatt a termelők mégis 4—5 ízben utánültetni voltak kénytelenek.

A még július hó utolsó napjaiban észlelt feregrágások mellett a szokatlan mértékben fellépett levél-rozsda és a vajfü okozott még további 25—30%-nyi kárt.

Az augusztus- és szeptemberi szélesöndes, meleg, minden pára nélkül való aszályos időben zöldre száradt levelek az országsszerte uralgott ködös időjárások káros hatásai alatt még igen sokat szenvedtek.

A beváltási eredmények egyébiránt a következők:

Folyó sz.	Község neve	Termelők sz.	Beültetett terület		Átlagár métermázsaanként		Egy kat. hold átlagos jövedelme		
			hold	—öl	frt	kr.	do-hányban	frt	kr.
			kg.	frt	kr.				
1	Alpár	3	14	933	15	15	568	86	09
2	Kis-Kun-Félegyháza	37	265	624	12	82	614	78	73
3	Gátér	4	110	11	17	60	866	151	20
4	Jászkerekegyháza	5	31	1537	18	08	519	93	99
5	Kömpöcz pta	2	11	1030	14	27	316	45	11
6	Keeskemét	9	90	1175	13	81	364	50	90
7	Matkó puszta	4	67	106	14	26	659	94	09
8	Monostor	3	23	1099	15	32	652	99	88
9	Péteri	40	126	1264	13	05	576	75	30
10	Péteri alsó	6	25	1006	13	17	358	47	18
11	Pusztaszer felső	12	97	1127	13	60	688	93	68
12	Szank	2	19	439	11	63	553	64	37
13	Szent-Lőrincz	1	37	759	13	17	477	62	92
14	Ujfalú	14	249	1193	14	27	634	90	50

Az időjárás, éghajlat, talaj és munkás viszonyoktól eltekintve, a látszólag következetesen silány termelési eredményeknek egyik legnagyobb súlylány mérlegbe hulló oka mégis ezen a vidéken a termelők nagyobb zömének a régi megszokott nyomhoz való szívós ragaszkodással párosult érzék-hiánya. De mint a legtöbb dolognak, ennek is van némi magyarázata. Ezen a kiválóan búzaféleségeket termelő vidéken minden más foglalkozás — mellesleg. A gazda szívesen termel dohányt, de nem azért hogy annak direkt jövedelmében lásson hasznot. A métermázsánkénti 12—13 frtos átlagnak ugyan nem örül, de nem is panaszkodik, mert jól tudja, hogy ami ezen összegből az országos átlag szerint hiányzik, az a feles kertész munkaerejének — dohánytermelés címén — a birtokhoz való kötése által, majd a dohány alá — elég helytelenül — közvetlenül trágyázott és többször, különösen pedig a töltögetés alkalmával alaposan megkapált földbe kerülő búzaféleségek valóban értékes vetőmagjainak több értéké-

ben tényleg megtérül. Mégis — habár nem villámsebességgel — itt is javul a helyzet.

Bebizonyított tény, hogy ezen a vidéken a forgalomban levő dohányféleségek közül, különösen jó termő erőbe tett homok talajokon igen szépen díszlik, és a legértékesebb anyagok egyikét szolgáltatja az u. n. fajtisza szegedi rózsza.

Ez említettem javulást kétségtelenné tesz az alábbi szám adatok, melyekből kivehetőleg a 3-ik osztálytól fölfelé szaporulat, a kihányástól lefelé apadás mutatkozik a több évek óta állandónak nevez-

hető időjárás és egyéb kalamitások dacára is.

Az átvett mennyiségek %-tőlija: (alábbi táblázatot.)

Ugy ez, mint még sok egyéb körülmény jogossá teszi a termelők jobbainak ama óhaját: vajha a meg levő dohánytermelési kísérleti állomások első gyümölcseként létesülnének mielőbb magtermelési telepek, hova a valóban megbízható jó minőségű magvak után nyugodt lélekkel mehetnének dohánytermelőink.

G. N.

1896. évi termésnél	%	1897. évi termésnél	%	1898. évi termésnél	%
válogatott a)	0 01	válogatott a)	0 02	válogatott	0 03
b)	0 02	b)	0 07	I. oszt.	9 55
I. oszt.	7 06	I. oszt.	8 31	II. "	35 75
II. "	23 22	II. "	31 53	III. "	30 85
III. "	25 57	III. "	28 45	kihányás	21 68
kihányás	38 23	kihányás	29 13	t. hulladék	0 12
t. hulladék	2 40	t. hulladék	0 30	hasznavehetetlen	0 29
hasznavehetetlen	0 57	hasznavehetetlen	0 44	romlásra	1 73
romlásra	2 92	romlásra	1 75		
	100 00		100 00		100 00

A melegágy készítése.

Néhány nap óta ugyan olyan az idő, mintha igazában még csak most akarna tél lenni, holott az enyhe tél után, inkább a korai tavasz eljöttén reménykedtünk. — de az időjárásnak már szinte megszokottá vált abnormitásai által nem szabad magunkat a szükséges teendők végzésében hátráltatnunk, s mivel a dohánytermelés sikerének egyik legelső és legfőbb feltétele az, hogy korai palántával rendelkezünk: ennek elérhetése végett tehát most már haladék nélkül hozzá kell látnunk a melegágy készítéséhez.

Mindenek előtt a melegágyak elhelyezésére olyan helyet kell választani, mely a nagyobb, különösen északi szelek ellen védve van, tehát valamely épület mögött, de oly módon, hogy dél felé feküdjének és a nap sugarainak kitett helyen álljanak.

A már egy ízben használt melegágyakat újból használni nem szabad, azért a melegágyakat vagy egészen új helyen kell készíteni, vagy ha már a régi helyen akarjuk készíteni, a már egy ízben használt melegágyból úgy a trágyát, mint a földet el kell távolítani s a melegágyakat egészen újonnan, még nem használt szalmás trágya és porhanyított kerti vagy erdei, esetleg őszszel átrostált és homokkal kevert gyepföld, vagy a vakondok turások porhanyó földjének felhasználásával kell készíteni.

A régi melegágyakban lévő föld valószínű rovarfészkek, mely különböző férgeknek megszámlálhatatlan bakteriumait rejti magában, azért ezen földet a dohányföldekre ne hordjuk ki, mert az ültetvényeken nagyobb mérvben előforduló rovarpusztításokat ezáltal is elkerülhetjük.

Egy katasztrális hold terület beültetéséhez szükséges palánták előállítására a nehéz leveleknél 24—30 láb, kerti leveleknél 42—60 láb hosszú és 4 láb szélességű melegágy készíthető.

A melegágy telepét minden kellekkel el kell látni, első sorban a körülkerítésre alkalmas anyaggal, melynek: nád, napraforgó, kenderbuga stb. és különösen a hol a melegágyak nincsenek kellően védett helyen, ott okvetlen szükséges azokat körül keríteni.

Minden melegágy kimért rendes helyét ki kell ásni, és az abból kikerülő földet elhordani, mert ott annak nincs helye.

Ameddig a melegágy készítés kezdetét veszi, igen hasznos, hogy a melegágy árkok mentül gyakrabban megázzanak, amire most még elég kilátás van, osó, esetleg még kis havazás is, de ha éppen nem volna semmi lecsapódás, akkor helyesen cselekszünk, ha az árkokba vizet öntünk.

A szálás trágya, mely a melegágyakra van szánva, lehetőleg vegyes (juh, marha és ló alól kikerült), legyen és az gondosan egyenlően össze kevertessék, azért, hogy az folytonosan egyenlő meleget árasztson, nehogy egyszer rohamosan, máskor igen lassan működjék. Rétegenként célszerű a melegágyra felhasznált trágyát, alkalmazás közben oltatlan mézspórral behinteni, mely nemesak a trágya egyenletes bomlását idézi elő, de a trágyában levő felette sok ammoniakot is szabadabb teszi és a trágyában netán fészkelő rovar petéket is kevesbiti. — A tartalmas szálás trágya alsó része közé rétegenként — ott, ahol a trágya szükében vagyunk — a szérus kertekből hulladék pelyva és szalma töredék is vehető. Az árkokban a trágyarétegek egyenlően tapostassanak le, olyformán, hogy a kész melegágyakban süppedések ne támadjanak, mert gyakran egész mélyedések, hasadások, üregek képződnek, amitől a palánta tönkre megy, — a hajlásokban pedig, locsolás alkalmával, sokkal több nedvességben részesülnek, mint amennyit elbírnak és ilyenkor a palánta, a nedvesség bősége által ki szokott

rothadni, — tehát erre nagy figyelem fordítandó.

Mikor az egész trágyaréteg kész, úgy hogy a földből már kiáll, oly ezébből, hogy a trágyára teendő föld szét ne hulljon s a rovarok és más kártékony állatoktól védve legyen és hogy nagyobb esőzés a földet el ne mossa, a melegágyat minden oldalról deszka vagy vesszőből font kerítéssel kell ellátni s ezélszerű azt kívülről trágyával még külön is körülkeríteni, hogy meleget jobban magában tarthassa.

Kerpely Kálmán tanár úrnak minapi előadásában felemlített azt a tanácsát nagyon helyesnek tartom s részemről is ajánlom, hogy a melegágy magas párkánnyal legyen ellátva, amelyre aztán a — hideg szeles időben — a melegágy takaró teendő. Ez az eljárás arra van hivatva, hogy olyan időben, amidőn az éles, hideg levegő miatt a melegágyat betakarva kell tartani, s a palánták fejlődése akadályozva lenne: a magas párkány övszerűen használ arra nézve, hogy a betakarás dacára is mindig elegendő s egyforma enyhe levegőjük és kellő világosságuk legyen a palántáknak, hogy rendszeren egyformán fejlődhesenek.

Az ilyen formán elkészített melegágyra a fentebb említett tiszta, porhanyó, kitűnő televényföldből 8—10 centiméter vastagságu réteget terítünk, csak hogy ezt is igen egyenlően kell eltergetni, nehogy egy helyen vastagon, más helyen meg vékonyan essék; s mindig egy oldalon kezdve kell a földelést a melegágy középsőig eszközölni és miután egy-egy melegágy be lett a középsőig tergetve, kezdjük a tulsó részét, az előbbi sorrendben, míg az egész melegágy be lesz fejezve.

A földet kis teknőből vagy kosárból kell reá önteni, mert csakis így lehet azután a föld egyenlően reá tergetve.

Miután e munkát befejeztük, betakarjuk a melegágyat és így betakarva 5—6 napig tartjuk; ezen idő alatt a gyomok eset-

leg ki is kelnek; a netalán keletkezett hasadásokat, vagy süppedéseket egy kis, még fenntartott földből kiegyenlítjük és sűrű fogu gereblyével a földet egyenlővé tesszük és a gyom keléseket ki gereblyézzük.

Okszerű dohánytermelő a melegágyakon kívül még hidegágyakról is gondoskodik, hogy az utánültetésre palántákkal rendelkezzen.

A magnak való palánták nevelésére nézve nem lehet eléggé ajánlani azt a helyes és követésreméltó eljárást, amelyet Kállay András ur, lapunk 1893. évi folyamában következőleg irt le:

„Tavaszzal első teendőm egy 3—4 mtr. hosszú melegágynak a készítése, melyben a mag-dohánynak szánt palánták kelesztetnek ki. Az ilyen melegágy egy-két héttel előbb rakatik meg és vettetik be mint a többi és üveg alatt kezeltek; — a kikelt palánták aztán e melegágyból két három hetes korukban egy — a cézla már készen álló, más — de nem üveg alatt lévő — melegágyba ültetnek ki, egymástól 3—4 ctm. távolságra. Az így kezelt magnak való dohány palánta nagyon szép erős és gyökeres. Megjegyzendő, hogy ezen eljárás — a faj tisztaság érdekében — rendszeresen csak minden 3-ik—4-ik évben válik szükségessé.”

A melegágyak bevetéséről és további kezeléséről jövő számukban szólnék.

Daróczi Vilmos.

Az orsz. m. gazdasági egyesület köréből.

Meghívó

az Országos Magyar Gazdasági Egyesület dohánytermelési bizottságának

1899. évi márczius 11-én (szombaton) d. u. 4 órakor a „Köztelken” tartandó ülésére.

Főtárgyak: 1. Az 1898-ik évi dohánybevételek eredményei. 2. A dohányos kertészek és termelők közötti viszony szabályozására vonatkozó dohányjövendéki igazgatósági tervezet.

Gróf Desseffy Aurél,
elnök.

Kérelem a m. kir. mezőgazdasági muzeum ügyében.

Az OMGE.-nek előterjesztései következtében a nagyméltóságú földmívelésügyi m. kir. minister az 1896. évben megalapította Budapesten a m. kir. mezőgazdasági muzeumot. Abban a véleményben, hogy ezen kiváló gazdasági alkotásnak további fejlesztéséhez a gazdaközönség a maga erejéhez képest szívesen járul hozzá, egyesületünk igazgató-választmányja, a m. kir. mezőgazdasági muzeum igazgatóságának megkeresése folytán elhatározta, hogy a m. kir. mezőgazdasági muzeum támogatására a gazdaközönséget és első sorban az OMGE. tagjait nyilvánosan is felszólítja.

Az országos hatása m. kir. mezőgazdasági muzeumnak egyik legszebb és legfontosabb feladata, hogy kapcsolatában hazai mezőgazdasági irodalmunk történeti fejlődését, jelen állását és haladását feltüntetve mezőgazdasági szakkönyvtárat szer-

vezzen. Mivel pedig egyéb hazai nyilvános könyvtárak a mezőgazdasági szakmákört nem részesíthetik kellő figyelemben, másféle mezőgazdasági szakkönyvtárak pedig első sorban gyakorlati czélokat vannak hivatva szolgálni, a mezőgazdasági muzeummal kapcsolatos szakkönyvtár rendelkezése, hogy lehető teljes legyen és úgy a jelen, valamint a mult, összes idevágó hazai irodalmi termékeit, bárhol láttak napvilágot és bármely nyelven jelentek meg, magában összesítenie kellene.

Ámde egy ily könyvtárnak összeállítása — a költségektől eltekintve — már azért is nehézséggel jár, mert különösen a régebbi, vagy kevésbé elterjedt irodalmi termékeknek a felkutatása sokszor majdnem lehetetlen. Ez csakis úgy lehetséges, ha a gazdaközönség, a birtokában levő mezőgazdasági irodalmi termékeket a m. kir. mezőgazdasági muzeum tudomására hozza és a birtokában levő szakmunkákat ajándékképp vagy mérsékelt árt a muzeum könyvtárának átengedi.

Van szerencsém ez okból a gazdaközönséget, első sorban pedig az OMGE. tagjait felkérni, hogy akár egyesületünket, akár pedig közvetlenül a m. kir. mezőgazdasági muzeum igazgatóságát (Budapest. Városliget. Történelmi épületesoport) értesíteni sziveskedjenek, hogy birtokukban miféle hazai mezőgazdasági irodalmi termékek, könyvek, füzetek, újságok, folyóiratok, stb. vannak és vajjon ezeket vagy ezekből melyeket volnának hajlandók a muzeum könyvtárának odaajándékozni, vagy mily feltételek mellett és ártért volnának hajlandók a muzeum könyvtárának átengedni?

Abban a reményben, hogy egyesületünk erre vonatkozó határozatát méltányolva és kiváló mezőgazdasági közérdeket képviselő törekvését felkarolva, ezen nagyfotosságu mezőgazdasági intézmény fejlesztését a gazdaközönség szívesen támogatni kész, a bejelentések mielőbbi beküldését is bátorodom kérni.

Budapest, 1899. február 20.

Forster Géza,
igazgató.

Tavaszi állatvásárok.

A XII. tavaszi luxus-lóvásár márczius hó 12., 13. és 14-én,

a XIII. tavaszi luxus-lóvásár április hó 28., 29. és 30-ik napján tartatik meg a „Tattersall” istállóban.

Mindkét tavaszi luxus-lóvásár díjazással lesz egybekötve. Egy-egy értékes tiszteletdíj tüzetett ki a legszebben összeállított négyes fogat, a legszebben összeállított kettős fogat és a legjobb minőségű paripára.

Levelezés.

I.

Nagy-Iratos, 1899. február.

Tekintetes szerkesztő ur!

A „Magyar Dohányujság” fenállása óta mindig buzgó harczosa a magyar dohánytermelés ügyének s biztatója és hirdetője a termelés és kezelés haladásának.

Mi, régi (32 év óta) dohánytermelő gazdák, mindenkor örömmel olvastuk buzdító cikkeit és jól esett a lelkünknek, hogy a *dohánynak* — mint kedvelt magyar termelvénynek — ily lelkes *újságírója* akadt.

Őn, t. szerkesztő ur, fennen hirdette az ígét, vezetett és kitűzte a czélt, a magyar dohánytermelés fejlődésének emelésére, hogy az biztos alapon és magas színvonalon álljon.

A törekvő magyar gazdaközönség, mint a nemzet napszámosa, vállvetve igyekezett a dohánytermelés terén minden korszerűt okszerű termelési és kezelési eljárást — költséget nem kimélve — úgy alkalmazni, hogy az adott viszonyok között, a legjobb minőségű levélnyagot állíthassa elő. S megnyugvással állíthatom, hogy 10 év óta szépen is haladtunk, — és a már huzamosabb idő óta alkalmazásban levő feles kertészeinket is sikerült az okszerű kezelésbe sok nehézséggel begyakorolni.

Ezen állításom igazolására hivatkozhatom a Dohányujság 1898. január első számára, ahol a „Haladásunk jelei” czimű cikkben közölve volt, hogy a nagyratrosi uradalom 1897. évi dohánytermelési aradi dohánybevételehivatalnál, 1898. január havában, 24 frtos átlagár mellett váltott be. S ime, az 1898. évben termelt, ugyanolyan — sőt mások állítása szerint még jobb minőségű — dohányt, folyó év febr. havában 20³/₄ frt átlagár mellett váltották be.

Tehát egy év leforgása alatt, ugyanazon minőségű dohány, az uradalomnak és feles kertészeinek majd 3000 frttal hozott kevesebbet földjáraadék és munkabér czimén, mint az előző évben.

Mi lehet az oka ennek a feltűnő nagy különbségnek? — Az osztályozási szabályzatban, vagy a beváltási eljárásban rejlik-e a hiba: nem tudom, — de az ilyen indokolatlan értékesökkenés a termelő elkedvetlenedését vonja maga után, ami csak kárára lehet a termelésnek.

Az uradalom szivarboríték termelésére törekszik, a mennyiség rovására. — Nálunk nem szabad a virágbugát és a kacsót a dohányon meglátni, — annak olyan tisztának kell lenni, hogy a szem csak a tiszta leveleken akadjon meg. Az uradalom nemcsak a bugát dobhatja le, hanem mélyen töröti ki 4—6 hegyelével, a tömeg rovására, de az anyalevelek hasznára, hogy minden tápszer a 6—8 anyalevél fejlődésére és nemesítésére szolgáljon. Tehát a tartalmasságot néhány levélben koncentrálja, hogy szivarleveleket és pedig kitűnő minőséget produkáljon.

Nálunk a termelés és kezelés minden munkája a minőség emelésére irányul. Az ültetés ritkán fogantatosított, 32³/₄ sortávolság és 18" növénytávolságra, mert a szivardohánylevél termelésére nagy férhely kell, s a levelek akkor lesznek szép formás alakukak, ha elegendő légrével bírnak. — Ha az érés ideje közeleg, az uradalom feles kertészeinek mindennap végig kell nézniök a 2—300 öl hosszú dohányültetvényeiket és ha csak 10--20 letörendő érett levelet találunk is, azt kü-

lón kell letörniök és pajtába szállítaniok. A szedésnél már minden levelet minőség szerint kell osztályozni, s úgy kerül az be a pajtába. Minden munka figyelemmel, gondnal, a legokoszerűbben történik és — az eredmény azt mutatja, hogy mindez nem sokat ér, — mert ezen módszerrellett 7—800 kilgros termést érünk el 1 kat. holdon, a mi mintegy 160 frtnak felel meg, — míg ha tömegre dolgozunk: 10—11 métermázsára felvihetjük, s akkor is csak 20³/₄ frt lesz az átlagár, ami 200 frton felüli jövedelmet ad kat. holdankint, — de ekkor első sorban a minőség figyelembe.

Még azt sem lehet nálunk felhozni, hogy a múlt évi kedvezőtlen időjárás okozta az átlagár csökkenését, amennyiben a nedves, ködös idő a minőséget gyengítette. Ez állhat a ki nem száradt, vagy rosszul száradt, vagyis a későn szedett dohányokra, amelyeknél az eresz és bordázat még növényi nyersséget tartalmazott, s ezek a ködnek és penészeknek is tenyészgályai. De a jókor szedett és jól kiszáradt dohányoknak ez alig árthat, ha rendszeres pajtában vannak. Az uradalom dohányai augusztus és szeptember hónapokban már törékenynyé váltak a szárazságtól, tehát az ily dohányok ignorálják az őszi nedvességet, azon szempontból, hogy ernyedtté legyenek. Deczember közepére a simitással elkészültünk, — a simitás alatt a dohány minden héten bányába rakatott, s a 2—3 hónapig bányában fekvő dohány, ha a normálisnál több nedvessége volna, okvetlen felmelegszik, de az uradalom dohányából egyetlen egy bánya sem melegeedett fel.

Megjegyzem, hogy az uradalom rózsadohányt termel, amely általában lusta égésű szokott lenni, — az 1898-diki termés pedig jól égő volt, — tehát ez is ellene mond a túlbő nedvességnek.

Szóval, nem tudom magamat az iratosi dohány értékesökkenésére nézve megnyugtattani.

A számkö megingatják a termelőt, s kételkedővé lesz, hogy megmaradjon-e az eddigi irány mellett? — merjen-e és érdemes-e finom levelekre dolgozni? — avagy termeljen-e közönséges osztályokba való nagy tömeget, a melynek kezelése kevesebb gondot és fáradságot igényel, de több hasznot hoz?

S vajlon remélhető-e, hogy az 1898. évi átvétel kedvezőtlen eredménye csak muló zivatar volt? . . .

Kiváló nagybecsüléssel maradván
Tekintetes szerkesztő urnak

Öszinte tisztelője
Mayerhofer Lajos
urad, számtartó.

A fenti becses levélben foglaltakra valóban nehéz véleményt mondanunk. A dohányt nem láttuk s így az értékesökkenés okáról sem nyilatkozhatunk. Mindenesetre tudakozódnunk fogunk az illetékes helyen ez ügyben s reméljük, hogy a válasz megnyugtató lesz.

De annyit jó lélekkel mondhatunk,

hogy csak folytassa a tisztelt levélíró úr — illetve a példányzerű termeléséről rég előnyösen ismert nagy-iratosi uradalom — a minőségre való termelés és a szivarlevél előállítás érdemes munkáját és a jövő igazolni fogja, hogy az 1898. évi kedvezőtlen beváltási eredmény csakugyan csak egy elvonuló zivatar volt és a kitűnő anyag előállítása méltó anyagi eredményekkel lesz huzorálva. Szerkesztő.

II.

Miskolcz, 1899. február 27,

Tisztelt Szerkesztő ur!

Engedje meg, hogy egy közérdekű dologban felkérjem, hogy arra b. lapjában véleményét közölni sziveskedjék.

Ugyanis azon termelők, kik az idén új dohánytermelési engedélyeket nyertek, nagybárra kerti levelek ültetésére vannak kötelezve. A „Dohányujság” ugyan mindig a benszártás mellett kél harcra, azonban több felől és tekintélyes helyről azt állítják — és ez bir is alappal, — hogy a szép kerti dohánynál elengedhetetlen kellék, hogy a különben jól beért anyalevelek előbb 2—3 nap kint, az ágasokon, a szabadban zsinórra felfűzve, fonyasztásnak és csak ha az első erjedési processuson, a nap melege alatt már általmennek és sárgás színt kezdenek kapni, akkor vitessenek be a pórén levő dohányok a szerdiákra, a pajtába, a hol így a további szinképződés könnyebben következik be.

Csak hogy nem szabad felednünk, hogy a dohányosnak ilyenkor, t. i. mikor a kerti levél augusztus második felében hirtelen reá érik, van a legtöbb dolga és legtöbb félelme az időtől. A kerti levelekkel még több a munkája, mert azt nem törheti egyszerre, legalább kétszer kell a törést teljesítenie, a kerti levél sokkal több levelű lévén, mint például a tisztai: így sokkal több a törés és felfűzés melletti munka is úgy, hogy mikor törés után az az előtt való nap leszedett kerti levél megfűllesztetett, sokszor a dohányosnak, — akármily nagy is a családja — egész éjszaka a fűzéssel, másnap pedig az aggatással van dolga, a mire ismét a dolog sűrűségénél fogva a törés folytatása következik, mivel a töréssel — tekintettel a szeptember elejéni olykor bekövetkező derekre és hogy a dohány szárazon bejöhessen — várni bizony nem lehet.

A dolgok ily állásában tehát csak a legtrikább esetben vehető vagy kényszeríthető, még az okos szóra hallgató dohánykertész is arra, hogy legalább az I. és II. osztályúnak ígérkező kerti dohányt a pajtába akaszsa fal, de előbb a szabad levegőn, ágasokon fonyassza és csak azután mikor itt már szinesedni kezd egy kissé a levél, akkor vigye be a pórékat a fedett pajtába. — Fél a dohányos, de vele néha a gazda is az időtől is, mert bizony ha azt a vékony bordájú kerti levelet kint a szabadban szél, zivatar, vagy eső éri: abban igen nagy kár eshetik.

Ezzel szemben azt állítják, hogy ha valaki különösen finom kerti levelek számára épít most új pajtát, annak oldalait

úgy szerkesztesse, hogy az egész fél szakasz szerdiá, a már felfűzött és odaaggatott dohánynyal együtt — ha jó idő van — a szabadba kitolható legyen; ez a szerkezet olyan forma lenne, hogy a tetőig felnyúló rendes ágason az eresz alatti dohánypórék aggattatnának fel, de lenne még két-két az eresz aljáiig érő vendég ágas is, mely két vendég ágas a földszinten, a rajta levő szerdiákon függő dohánypórékka a szabadba kitolható volna. — Ezen vendég ágasok mindkét oldalon ócska vas sinen állának, alól kis kerekkel, a vas sin alatt egy hosszaba fektetett tölgyfa talp helyettesítene a schlippert és ezen a vas sinen tolatnék ki a szabadba jobbra is, balra is, az egész földszinti szakasz dohány és künn maradna éj időben a napon míg egy bizonyos fonyadást és ezzel megfelelő szint is nem nyer a dohány. — A sineknek természetesen a pajtán túl is, még egy darabon folytatódni kellene, mert csak úgy tolató, egy szakasz szerdiá a szabadba, ha a sin a szabadban tovább is le van rakva.

Azt kérem tehát becses lapjában megvitetni, hogy kivihetőnek és célszerűnek tartja-e t. szerkesztő úr, vagy más dohánytermelő szakértő, a kerti levelek száradásának és szinképződésének érdekében a pajták ezen berendezési módját?

Természetesen ilyen kitolók alkalmazása mellett a szellőztetés céljából a pajták oldalai nem lehetnek sem ajtókkal, sem zsaníron járó kitoló deszkákkal ellátva, hanem ezek helyett kinyíló nagy nagy kapuknak kellene a pajta oldalán is lenni és ezen kapuknak úgy kellene szerkesztve lenniök, hogy azok deszkái, mikor már a kerti dohányt nem kell többé a szabadba kitenni, zsanírpánton a további szellőztetés végett leereszthetők legyenek. Különbön szellőzés végett ki lehetne a kaput magát is mindig nyitni és akkor a a kapun nem kellene felnyíló deszkáknak lenni, a mi egy kicsit nehezen is alkalmazható. — Az átjárók úgy a hogy vannak megmaradnának.

Mivel — ismétlem — többen azon helyzetben vannak, hogy finom kerti levelek számára kell új pajtát építeniök, azért azt hiszem, hogy a tisztelt szerkesztő ur a dohánytermelés érdekében cselekednék, ha szives volna az itt felvetett dolgot közrebocsátani, és vagy erről, vagy egy célszerűbb módról olvasóit tájékoztatni, — de egy kis útbaigazítás az iránt is jó lenne, vajon az ilyenforma, vagy esetleg még célszerűbben szerkesztett pajták nem kerülnek-e aránytalanul igen sokba?

Lichtenstein J.

Lapunk zártakor vettük a fenti becses megkeresést a melyet időszerűségénél és közérdekű voltánál fogva sietünk már most közölni, hogy az érdeklődő szakfőriák is hozzá szólhassanak, — a levélben foglaltakra vonatkozólag azonban — idő és tér hiányában — jövő számunkban fogunk érdemlegesen válaszolni.

Szerkesztő.

Vegyesek.

— **Kinevezések.** A m. kir. dohányjövédéki központi igazgatóság kinevezte: *Zsarnóczy Ernő* budapest-ferencvárosi és *Fodor Zoltán* temesvári dohánygyári gyártási osztályvezetőket a IX. fizetési osztály első, illetőleg második-, *Tolnay Sándor* dohányjövédéki központi szertári kezelőt a IX. fizetési osztály második-, *Szabó Zoltán* kassai- és *Ludwig Gyula* fiemei dohányjövédéki tiszteteket a X. fiz. osztály második-, *Sinkovich Gyula* és *Stichleitner Ede* pozsonyi- és *Bunyitai Béla* debreczeni dohányjövédéki segédtiszteket a XI. fizetési osztály első, illetőleg második fokozatába.

— **Az időjárás** mintha megmondta volna magát, hogy az enyhe tél rendelkezését kipótolja: az utóbbi napokban csipős hidegre vált, s kevés havazással, többnyire országszerte fagyokat jelentenek és így az idén valóra vált a régi közmondás, mely szerint: „jégűző Mátyás, ha nem talál: csinál”. Habár Mátyás urnak nem valami soká tarthat már a hatalma, mert hiszen a mai nappal befordultunk márcziusba, ami azt jelenti, hogy 3 hét múlva már itt a tavasz; — csak aztán ne csupán a kalendáriumban, de a valóságban is itt legyen.

— **A dohánybeváltás** most már országszerte valamennyi dohánybeváltóhivatalnál véget ért, s a mult hó utolsó hetében már csakis itt-ott akadt elvéve egy-egy termelő, a ki a rendes terminusról elkésve, utólag adta be a dohányját. A beváltóhivatalok raktárai tele vannak dohányokkal,

s a jövédéki tiszteknek nem kevés gondot és munkát ad, hogy s mult évi termésből beszolgáltatott dohányok jelentékeny részét, amelyek a megromlásra nagy hajlandóságot mutatnak, a teljes hasznavehetlenség átkától megmentsék. A termelők pedig — a mult év termelési eredményeinek sok helyt szomorura vált tapasztalatain okulva — friss erővel és új bizodalommal készülnek újra az idei termelés előkészületeit megtenni. — Amint *Abonyból* utólag értesülünk: az ottani termelők beváltási eredménye általában véve kielégítő volt, habár ott is igen sok kárt okozott a dohányban a folytonos ködös és nedves időjárás. A beváltott dohány mennyiségének átlaga volt kat. holdankint 9 métermázsza, melyért ugyancsak átlagban fizettek 17 frtot. A szélsőségek a termésben nagy eltérést mutattak; volt olyan dohányos gazda, a kinek kat. holdankint alig termett 3—6 métermázsza, viszont azonban volt olyan is, a ki 8—10—12 métermázsát kapott. A fizetett árak 14—20 frt között váltakoztak s így a mult évtől nem igen tértek el az átlagárak sem.

— **Az új termelési engedélyeket** már egytől-egyig kiadta a dohányjövédéki központi igazgatóság, úgy, hogy újabb kérelmekkel már hiába is jönne bárki is, mert e tekintetben most már csak a pénzügyministerium rendelkezhet. A mult évihez képest 5000 kat. holddal szaporított, a termelési terület és a jövédék minden lehető megtett, hogy a jogos és méltányos igények kielégíttessenek.

— **A dohányos kertészek viszonyainak rendezése** érdekében — amint értesültünk

— a dohányjövédéki központi igazgatóság oly eljárás életbeletéptését célozza, amely egyrészt a termelés előbbrevitelét s a termelők jogos érdekeinek minden tekintetben való biztosítását eredményezze, de másrészt a dohányos kertészek helyzete is a méltányosság és humanizmus követelményeinek megfelelőleg legyen biztosítva. Az orsz. m. gazdasági egyesület dohányügyi bizottságának f. hó 11-ére kitézött ülése mindenestre hozzá fog járulni, hogy ez a rég vajdó kérdés valahára közmegelegedre oldassék meg.

— **Dohánymag.** Teljesen megbízható, fajtiszta *szamosháti* dehánymag bizományba adatott lapunk kiadóhivatalához. Amíg a kisebb mennyiségű készlet tart, megrendelhető postai utánvét mellett, kilója 5 frt.

Szerkesztői üzenetek.

Kohányi Róbert urnak, B.-Csabán. A beváltási eredmény kimutatásnak beküldését nagyon köszönjük.

G. N. urnak, Félégyházán. Az érdekesen és tanulmányosan összeállított közleményért fogadjunk hálás köszönetünket.

Mayerhofer Lajos urnak, Nagy-Iratoson. Lapunk iránti szives elismerését örömmel és mély köszönettel fogadtuk. A becses levelében foglaltakra nézve lesz alkalmunk még bővebben nyilatkozni.

Lichtenstein J. urnak, Miskolcz. Kész örömmel nyitunk tért becses levelének s jövő számunkban minden irányban megadjuk rá a választ.

Schwarz Jakab urnak, Nyir-Vaja. A műtrágyára vonatkozólag magán levelében írunk. A dohánymagot elküldöttük.

Ifj. Dörner Márton urnak, Pta Máriatelek. Az idei számokat mind expedáltuk.

Dohánytermelők és kertészek figyelmébe!

Van szerencsénk az általunk néhány év óta forgalomba hozott, már olcsóságánál fogva igen jónak bizonyult s sikerültnek talált

„Mollino“ szövetre

a t. dohánytermelő urak figyelmét felhívni.

A szövet 88 cm. széles és 20 krba kerül méterje.

Nagyban termelő uradalmak és uraktól számos elismerő levelünk van, a melyek szerint a „Mollino“ szövetből készült melegágytakaró használata mellett sokkal hamarabb nőnek s így sokkal korábban is kiültethetők a dohánypalánták, mint azon palánták, melyek nem a mi szövetünkől, vagy üveg, esetleg gyékényből készült takaró alatt fejlődnek, miért is ezen „Mollinot“ minden dohánytermesztő gazdaság figyelmébe és beszerzésére ajánljuk.

Hogy ezen „Mollino“ szövet további reklamot nem igényel, legjobban bizonyítja azon körülmény, hogy az alantabb felsorolt termelőknél, legjobb sikerrel alkalmaztatott és ma már oly kelendőségnek és közkedveltségnek örvend, hogy a tulhalmozott rendelések miatt, csakis 8 nappal előbb történt megrendelések hozhatók kivitelbe, miért is ezen cikknek idejekoráni beszerzését ajánlani bátorokodunk.

Megjegyezzük, hogy más czégek által hirdetett utánzott Mollino-szövet, 88 ctmtr. szélességben nálunk is kapható, méterenkint 15 krért.

Kiváló tisztelettel

Rosenthal Testvérek Utódai

mint a „Mollino“ szövet egyedüli elárusítói

B.-CSABÁN.

Utánzattól óvakodjunk!

Utánzattól óvakodjunk!

Mily elkerülhetetlenül szükséges

a szőlők permetezése

ez elmúlt évadban bizonyult be, midőn csak a permetezett szőlők nem mentek tönkre. Ennek elérhetősére legjobbnak bizonyult Mayfarth Ph. és tsa

szabadalmazott



önműködő
„Syphonia”
szőlővessző

és

növénypermetezője

mely az odatot szivattyuzás nélkül önműködően a növényekre permetezi.

Ezen permetezőkből már sok ezer van használatban és számos dícsérő bizonyítvány mutatja kitűnő voltát valamennyi egyéb rendszerrel szemben.

Ábra és leírás rendelkezésre áll

MAYFARTH PH. és társánál

mezőgazdasági gépgyárak, különlegességi gyár és gyümölcs-értékesítési gépek részére

Bécs, II/1, Taborstrasse 76. sz.

Árjegyzékek és számos elismerő levél ingyen. Kép-3-8 viselők és ismétlődők kívánatosak.

Az országos gépész-egyesület

a gépészet minden ágában

kellőleg szakavatott

gépészeket

minden időben díjtalanul

elhelyez

Budapest, VI. Váci-körút 33. szám.

NEW-YORK

ÉLETBIZTOSÍTÓ-TÁRSASÁG

ALAPITTATOTT 1845.

Tisztán kölcsönösségen alapszik, minden utánfizetés: kötelezettség kizárásával.

Miután részvényesei nincsenek:

az összes tőke és nyereségek a biztosítottak tulajdonát képezik.

Kivonat az 1895. zárszámadásból.

Aktívák összege	fk 905.859.490	1-95-ben kötött új üzletek	fk 660.730.116
Évi bevétel	„ 196.376.666	összege	„ 124.580.448
1895-ben a biztosítottaknak		Főlöslég	
kifizetett	„ 97.082.479		

Nincs másik kölcsönös biztosító-társaság a világon, mely ily óriási főlöslégtől felett rendelkeznek.

Fennállása óta a New-York biztosítottjainak kifizetett

1.074.013,592 frankot.

A New-York a művelt világ összes államaiban bir fiókokkal.

Referenciák Magyarországon:

a Magyar általános hitelbank, a Magyar kereskedelmi Bank.

Közelebbi felvilágosítást ad a

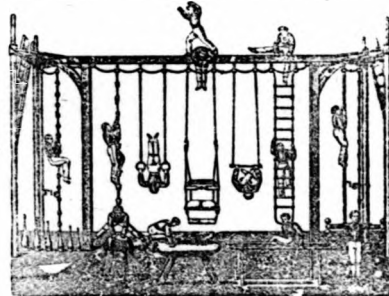
NEW-YORK életbiztosító-társaság magyarországi igazgatósága.

Budapest, Erzsébet-körút 9—11. (New-York palota). (7—10)

Sürgőnyezim:

„KÖTÉLGYÁR”

Budapest.



TELEFON:

62—13.

Legjobb és legmegbízhatóbb minőségű

magyar bácskai kenderből készült

dohányzsinórt

és

gazdasági kötélárut

ajánl a

BLEIER és WEISZ kötélgyártó cég BUDAPESTEN.

Raktár és iroda: VII., Károly-körút 7. sz.

Továbbá: **torna eszközök,**

valamint: kocsizó lóhálók, szánhálók, gabonaszákok, vízhatlan ponyvák, kender, csepű, vászontömlők, itató- és tűzivedrek, cocus futószőnyegek és lábtörlők, ruhaszáritó kötelek. — **Lawn-tennis hálók, fogolyhálók** stb. e szakmába vágó árukat a legjutányosabb eredeti gyári árakon.

Képes árjegyzék kivanatra bérmentesen küldetik. — Vidéki megrendelések pontosan eszközöztetnek.